

2011. november 16., szerda

Az Európai Parlament küldöttsége

87. úgy véli, hogy az EU küldöttsége rendkívül fontos szerepet játszik az éghajlatváltozásról szóló tárgyalásokon, és ezért elfogadhatatlannak tartja, hogy az Európai Parlament képviselői nem tudtak részt venni az EU koordinációs ülésein a részes felek korábbi konferenciáján; elvárja, hogy Durbanban az uniós koordinációs üléseken legalább az európai parlamenti küldöttség elnökei részt vehessenek;

88. megjegyzi, hogy a Bizottság és a Parlament között 2010 novemberében létrejött keretmegállapodással összhangban a Bizottságnak lehetővé kell tennie az európai parlamenti képviselők megfigyelőként való részvételét a többoldalú megállapodásokat tárgyaló uniós küldöttségekben; emlékeztet arra, hogy a Lisszaboni Szerződés értelmében (EUMSZ 218. cikke) az Európai Parlamentnek hozzá kell járulnia az Unió és harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek közötti megállapodásokhoz;

89. emlékeztet az UNFCCC részes feleinek kötelezettségeire az UNFCCC-folyamatban való szélesebb részvétel bátorítása tekintetében, beleértve a nem kormányzati szervezetek bevonását is; felszólít, hogy a Bennszülött Népek Nemzetközi Fóruma vegyen részt a COP17 tárgyalásain, hiszen e népeket különösen érinti az éghajlatváltozás és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;

*

* *

90. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt juttassák el valamennyi EU-n kívüli szerződő félnek.

A fejlesztésfinanszírozásról szóló elszámoltathatósági jelentés

P7_TA(2011)0505

Az Európai Parlament 2011. november 16-i állásfoglalása a fejlesztésfinanszírozás elszámoltathatóságáról szóló jelentésről

(2013/C 153 E/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatára,
- tekintettel a 2009. szeptember 24–25-én Pittsburghben, a 2009. április 2-án Londonban, a 2010. június 26–27-én Torontóban, valamint a 2010. november 11–12-én Szöulban tartott G20-csúcstalálkozóra,
- tekintettel a 2009. július 8–10-én az olaszországi L'Aquilában, a 2011. május 26–27-én a franciaországi Deauville-ben és a 2010. június 26-án a kanadai Muskokában tartott G8-csúcstalálkozóra,
- tekintettel a 2002. március 18. és 22. között a mexikói Monterreyben, illetve a 2008. november 29. és december 2. között a katarai Dohában megrendezett nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencián elfogadott monterreyi konszenzusra, illetve dohai nyilatkozatra,
- tekintettel a segítségnyújtás hatékonyságáról szóló párizsi nyilatkozatra és az accrai cselekvési programra,
- tekintettel a fejlesztési politikával kapcsolatos európai konszenzusra ⁽¹⁾, valamint a fejlesztési politika terén való komplementaritásról és munkamegosztásról szóló európai uniós magatartási kódexre ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 6. o.

⁽²⁾ 9558/2007. számú, 2007. május 15-i tanácsi következtetések

2011. november 16., szerda

- tekintettel „a millenniumi fejlesztési célok elérése felé tett előrehaladásról: a 2010. szeptemberi magas szintű ENSZ-találkozót előkészítő féldős értékelés” című 2010. június 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a pénzügyi és gazdasági világválságnak a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre gyakorolt hatásairól szóló 2010. március 25-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az uniós politikák fejlesztési célú koherenciájáról és a „hivatalos fejlesztési támogatás plusz” koncepciójáról szóló 2010. május 18-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a 2002-ben Monterreyben megrendezett fejlesztésfinanszírozási konferencia nyomon követéséről szóló 2008. szeptember 23-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a támogatáshatékonyaságról szóló 2005. évi párizsi nyilatkozat nyomon követéséről szóló 2008. május 22-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tételéről szóló 2011. július 5-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel tavaly az uniós tagállamok bruttó nemzeti jövedelmüknek mindössze 0,43 %-át fordították hivatalos fejlesztési segélyre, szemben a millenniumi fejlesztési célok között vállalt 0,7 %-kal és a 2010-es évre vonatkozó 0,56 %-os köztes célkitűzéssel;
- B. mivel 2009 vagy 2010 során 15 tagállam csökkentette segélyezési költségvetését;
- C. mivel a tagállamok 2005-ben vállalták, hogy minden újonnan indított segély 50 %-át Szubszaharai Afrikába irányítják, mivel azonban ennek az összegnek csupán a felét nyújtották, és mivel a tagállamok nem teljesítették azt a felajánlásukat sem, hogy bruttó nemzeti jövedelmük 0,15 %-át a legkevésbé fejlett országok segélyezésére adják;
- D. mivel a kötelezettségvállalások a bruttó nemzeti jövedelem bizonyos százalékában vannak meghatározva, így recesszió idején reálértékük csökken, ezért nem megfelelő kifogás a gazdasági válságra hivatkozni a segélyezésre szánt költségvetés ezzel arányos csökkentésekor;
- E. mivel ha az EU nem tartja be a segélyezéssel kapcsolatban tett ígéreteit, az súlyosan alá fogja ásni a bizalmat irányában és ártani fog hitelességének a fejlődő világbeli partnerországai tekintetében, míg a kötelezettségvállalások teljesítése erős és egyértelmű üzenetet közvetítene a szegény nemzetek és a többi adományozó felé;
- F. mivel a fejlődő országokban az adóügyek rossz irányítása akadályozza a javak méltányos újraelosztását, egyes kormányokat megfoszt a támogatástól, és gátolja a szegénység felszámolását;

⁽¹⁾ HL C 236. E, 2011.8.12., 48. o.

⁽²⁾ HL C 4. E, 2011.1.7., 34. o.

⁽³⁾ HL C 161. E, 2011.5.31., 47. o.

⁽⁴⁾ HL C 8. E, 2010.1.14., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 279. E, 2009.11.19., 100. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0320.

2011. november 16., szerda

- G. mivel a fejlődő országokból induló illegális tőkekiáramlások becsült összege mintegy tízszerese a globális fejlesztési segélyek szintjének;
- H. mivel az innovatív finanszírozási mechanizmusokra fordított összegek az uniós fejlesztési segélynek csupán 3 %-át teszik ki;
- I. mivel a szegények érdekeit szolgáló, a pénzügyi szolgáltatásokhoz, például a mikrofinanszírozáshoz való jobb hozzáférést elősegítő rendszerek rendkívüli módon segíthetnek abban, hogy a mezőgazdasági kistermelők – különösen a nők – számára megvalósuljon az élelmiszer-önellátás és az élelmiszerbiztonság;
- J. mivel a kivándorlók fejlődő országokba irányuló átutalásainak összege meghaladja a segélyezési költségvetés teljes összegét, és mivel – noha az EU 2008-ban kötelezettséget vállalt az átutalások költségeinek csökkentésére – e téren csak elenyésző változás tapasztalható;
- K. mivel az uniós kereskedelemösztönző segélyek összege 2009-ben 10,5 milliárd euró volt, míg a kereskedelmi vonatkozású segítségnyújtás 3 milliárd eurót tett ki, ami messze meghaladta a kitűzött célt;
- L. mivel az EUMSZ 208. cikke kimondja, hogy „[az] Unió azon politikáinak végrehajtásakor, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra, figyelembe veszi a fejlesztési együttműködés célkitűzéseit”;
- M. mivel a fejlődő országokat és kiváltképpen a legkevésbé fejlett országokat különösen sújtotta a válság, ami az adósságszint újbóli emelkedéséhez vezetett;
- N. mivel 2009-ben az EU 2,3 milliárd euróval járult hozzá a fejlődő országok éghajlatváltozás elleni küzdelmét szolgáló gyorsfinanszírozáshoz;
- O. mivel az EU ígéretet tett arra, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelmet szolgáló finanszírozás „új és pótlólagos” lesz;
- P. mivel a nem megfelelő hatékonyságú segélyezésre évente akár 6 milliárd euró is elfolyik;

1. üdvözlí a Bizottságnak a fejlesztésfinanszírozás elszámoltathatóságáról szóló, 2011. évi uniós jelentésre vonatkozó közleményét mint az átláthatóság és a szakértői értékelés rendkívül hasznos megnyilvánulását;

Fejlesztési támogatás

2. elismeri, hogy a tagállami költségvetésekre egyre nagyobb nyomás nehezedik a pénzügyi és gazdasági válság miatt; úgy véli azonban, hogy a szegénység felszámolásával kapcsolatban kitűzött cél teljesítése mindenekelőtt a szakpolitika megváltoztatását teszi szükségessé az iparosodott és a fejlődő országokban annak érdekében, hogy foglalkozzanak a szegénység strukturális okaival,

3. ismételten hangot ad aggályainak amiatt, hogy a kormányok által támogatott külföldi befektetők, különösen Afrikában, újabban felvásárolják a mezőgazdasági termelésre alkalmas földterületeket, ami alááshatja a helyi élelmiszerbiztonságot; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy a fejlődő országokkal folytatott politikai párbeszédének keretében térjen ki a földek felvásárlásának kérdésére is annak érdekében, hogy a politikák koherenciája nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt a fejlesztési együttműködés alappillérvé válhasson, továbbá hogy megakadályozható legyen a kistermelők földjeinek kisajátítása, valamint a föld és a víz fenntarthatatlan használata;

2011. november 16., szerda

4. megelégedéssel állapítja meg, hogy a válság ellenére az Unió és tagállamai továbbra is a világ legjelentősebb adományozói a hivatalos fejlesztési támogatás terén;

5. üdvözli, hogy a tagállamok a közelmúltban újólak elkötelezték magukat a hivatalos fejlesztési segélyekre vonatkozó kötelezettségvállalások teljesítése és különösen azon cél mellett, hogy bruttó nemzeti jövedelmük 0,7 %-át adományozásra fordítják; egyetért a Tanáccsal abban, hogy a hivatalos fejlesztési segély egymagában nem lesz elegendő a globális szegénység felszámolásához; véleménye szerint az uniós fejlesztéspolitikának a szegénység felszámolásának útjában álló strukturális akadályok elhárítását kell célul kitűznie, az EU mezőgazdaságra, kereskedelemre, beruházásokra, adóparadicsomokra és a nyersanyagokhoz való hozzáférésre vonatkozó, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos politikai fejlesztési célú koherenciájának megvalósítása révén;

6. mindazonáltal mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az Unió 2010-ben mintegy 15 milliárd euróval elmaradt a hivatalos fejlesztési segélyekre vonatkozóan ugyanazon évre kitűzött saját céljától, így gyakorlatilag meg kell kétszereznie a segélyek összegét, hogy teljesítse a 2015. évi millenniumi célt, továbbá hogy elmulasztotta az Afrikának és a legkevésbé fejlett országoknak nyújtandó segélyek jelentős növelését annak ellenére, hogy erre ígéretet tett; emellett aggodalmának ad hangot amiatt is, hogy számos tagállam 2009-ben és 2010-ben csökkentette segélyezési költségvetését, és további csökkentést terveznek 2011-re és az azt követő évekre;

7. hangsúlyozza, hogy a jól irányított segélyezés hatalmas mértékben hozzájárul az egészségügy, az oktatás, a nemek közötti egyenlőség, a biológiai sokféleség és sok más terület fenntartható fejlődéséhez;

8. kéri ezért, hogy valamennyi tagállam tegyen sürgős lépéseket a bruttó nemzeti jövedelmük 0,7 %-át kitevő adományozási felajánlásuk, valamint az Afrika és a legkevésbé fejlett országok javára tett külön vállalások teljesítése érdekében, és javasolja teljesen átlátható, kötelező jellegű, többéves intézkedések, többek között jogszabályok elfogadását;

A fejlesztésfinanszírozás egyéb szempontjai

9. egyetért a Tanáccsal és a Bizottsággal abban, hogy a partnerországok hazai erőforrásainak mozgósítása rendkívül fontos a fenntartható fejlődéshez; kéri az uniós adományozókat, hogy e téren biztosítsanak elsőbbséget a kapacitásbővítésnek, különösen a szigorúbb adórendszerek és az adóügyek jobb irányítása tekintetében, valamint fokozzák az adóügyek átláthatóságának és az országonkénti jelentési rendszernek az előmozdítását, továbbá az adóelkerülés és a jogszerűtlen tőkekiáramlás elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítéseket világszerte, szükség esetén jogszabályok elfogadása révén;

10. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy fejlesztéspolitikáján belül kiemelt kérdésként foglalkozzon az adóparadicsomokban folyó visszaélések, az adóelkerülés és a jogszerűtlen tőkekiáramlás elleni küzdelemmel;

11. kéri a tagállamokat, hogy támogassák a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezést, és kéri a Bizottságot, hogy mielőbb tegyen javaslatot olyan uniós jogszabályra, amely az Egyesült Államok jogszabályaival legalább azonos szintű célkitűzéseket tartalmaz annak biztosítására, hogy a fejlődő országokban a nyersanyag-kitermelő iparágak rendszeresen fizessenek adót, és betartsák a szociális és környezetvédelmi előírásokat, a megfelelő átvilágítási követelményekkel összhangban;

12. kéri az EU-t és tagállamait, hogy a hivatalos fejlesztési segély mellett szabadítsanak fel más forrásokat a nemzetközi fejlesztésfinanszírozásra, többek között:

— javasoljanak innovatív adókat, mint például a pénzügyi tranzakciókra kivetendő adót a globális közjavak, köztük a fejlesztési segélyek finanszírozására,

— csökkentsék számottevően az átutalások költségét,

2011. november 16., szerda

- fokozzák az uniós támogatások és az EBB-hitelek ötvözését anélkül, hogy ez a segélyre fordított források csökkenéséhez vezetne,
- hozzanak létre a pénzügyi szolgáltatásokhoz, például a mikrofinanszírozáshoz való hozzáférés fejlődő országokbeli javítását célzó támogatási rendszereket;

13. üdvözli, hogy az EU jelentős és egyre növekvő mértékben támogatja a kereskedelemösztönző és kereskedelmi vonatkozású segélyeket; azt várja, hogy a legkevésbé fejlett országok a jövőben nagyobb mértékben részesülnek majd ebből a támogatásból;

14. emlékeztet arra, hogy az uniós kereskedelempolitikának és más szakpolitikáknak, mint például a mezőgazdasági, halászati, migrációs és biztonságpolitikának a Lisszaboni Szerződés értelmében összhangban kell lenniük az uniós fejlesztéspolitika céljaival, és kéri a politikák fejlesztési célú koherenciájának (a Lisszaboni Szerződés 208. cikke) végrehajtását a szegénység felszámolását akadályozó strukturális problémák leküzdése érdekében;

15. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a meglévő adósságcsökkentési kezdeményezések, különösen a súlyosan eladósodott szegény országokra és a többoldalú adósságcsökkentésre irányuló kezdeményezés maradéktalan végrehajtásának biztosítása érdekében;

16. üdvözli, hogy az Unió a közelmúltban jelentős összegekkel támogatta az éghajlatváltozás elleni fellépést a fejlődő világban, de megismétli azon kérését, hogy ez a támogatás a meglévő fejlesztési segélyek kiegészítéseképpen történjen;

17. azt várja a novemberben a koreai Puszanban megrendezésre kerülő, a segélyezés hatékonyságáról szóló 4. magas szintű fórumtól, hogy kézzelfogható eredményeket hozzon az eredményesebb és költség-hatékonyabb segélyezés tekintetében; tudomásul veszi az elszámoltathatóságról szóló 2011. évi jelentésben említett, jóllehet nem kiegyensúlyozott előrehaladást, de arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyenek fokozott erőfeszítéseket e téren az adományozás összehangolásának (ideértve az Európai Külügyi Szolgálatot érintő eseteket), a közös programozásnak és a munkamegosztásnak a javítására;

18. arra ösztönzi az uniós adományozókat, hogy erősítsék meg a feltörekvő gazdaságokkal a fejlesztési együttműködésről folytatott politikai párbeszédet, és arra ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy támogassák a Dél-Dél és a háromoldalú együttműködés jegyében létrejött fejlesztési kezdeményezéseket; úgy véli, hogy már semmi sem indokolja a likvid eszközökben bővelkedő országok támogatás formájában való segélyezését;

OECD/DAC szakértői értékelés

19. kéri, hogy vonják be OECD/DAC következő, az uniós fejlesztési együttműködésről szóló szakértői értékelésébe;

*

* *

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, az Európai Beruházási Banknak, az ENSZ szervezeteinek, az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek, a G20-csoportnak, a Nemzetközi Valutaalapnak és a Világbanknak.